

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ *

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΧΩΡΟΥΝΤΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

κ. ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΚΑΡΜΙΡΗ

Μὲ τὴν βοήθειαν καὶ χάριν τοῦ διέποντος καὶ προγοοῦντος περὶ πάντων Τοιαδικοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν δόποντα καὶ ἀναπέμπομεν εὐλαβῆ ἐκ βαθέων εὐχαριστίαν καὶ δοξολογίαν διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ εὐλογίαν τοῦ ἔργου μας, ἐφθάσαμεν αἰσίως εἰς τὴν ἐτησίαν διαδοχὴν τῆς προεδρίας τῆς Ἀκαδημίας. Καὶ εἶμαι εὐτυχῆς παραδίδων σήμερον τὴν προεδρίαν αὐτῆς εἰς διακερομένουν μέλος τῆς Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν, τὸν καθηγητὴν κ. Περικλῆν Θεοχάρην. Πέποιθα ἀκραδάντως, ὅτι ὁ ἐπὶ θεωρητικῇ καὶ πρακτικῇ καὶ διοικητικῇ γνώσει καὶ ἐμπειρίᾳ δαψιλεῖ διακρινόμενος κ. Συνάδελφος θὰ συνεχίσῃ καὶ θὰ ὑπερβάλῃ τὸ ἔργον τῶν προκατόχων τον ἐν τῇ κοινῇ προσπαθείᾳ πρὸς ενόδωσιν τῶν ὑψηλῶν σκοπῶν τῆς Ἀκαδημίας. Καταθέτων δὲ τὸ προεδρικὸν ἀξίωμα, εἰς τὸ δόποντα ἡ καλωσύνη καὶ ἐμπιστοσύνη σας μὲ ἀνέδειξαν, καθῆκόν μου θεωρῶ ὅπως εὐχαριστήσω ὑμᾶς θερμῶς, ἀγαπητοὶ κ.κ. Συνάδελφοι, διὰ τὴν οὕτω προσγενομένην μοι τιμὴν καὶ διὰ τὴν ἀρμονικὴν συνεργασίαν καὶ συμπαράστασιν ὑμῶν καθ' ὅλον τὸ διαρρεῦσαν προεδρικόν μου ἔτος. Ὁμοίως ἐπιθυμῶ νὰ εὐχαριστήσω θερμῶς τὰ ἀξιότιμα μέλη τοῦ Προεδρείου, τῆς Συγκλήτου καὶ τῶν διαφόρων Ἐπιτροπῶν, ὡς καὶ ἄπαν τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ τὸ διοικητικὸν καὶ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῆς Ἀκαδημίας διὰ τὴν πρόθυμον καὶ γόνιμον μετ' αὐτῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος συνεργασίαν καὶ τὴν παρασχεθεῖσαν παρ' αὐτῶν συνδρομὴν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν προεδρικῶν καθηκόντων μον. Ὁλως δὲ ἴδιαιτέρως πλείστας δύολογῷ χάριτας, διὰ τὸν αὐτὸν καὶ

* Συνεδρία τῆς 14 Ιανουαρίου 1982.

ἄλλους παρεμφερεῖς λόγους, καὶ πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἀκαδημίας ἀγαπητὸν Συνάδελφον κ. Κωνσταντίνον Τρυπάνην. Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ προσκρούσω εἰς τὴν ἐγγραμμένην μετριοφροσύνην καὶ σεμνότητα αὐτοῦ, ἐὰν καθηκόντως ἔξαρω ἐνταῦθα τὴν ἀκαταπόνητον ἐργατικότητα καὶ τὰς ἐπιτυχεῖς πρωτοβουλίας του πρὸς προώθησιν τοῦ πολυσχιδοῦς ἔργου τῆς Ἀκαδημίας, τοῦθ' ὅπερ εὑχομαι ὅπως συνεχίσῃ ἐν ὑγείᾳ καὶ δυνάμει πολλῇ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζῆλου καὶ τῆς αὐτῆς καὶ μείζονος ἔτι ἀποδοτικότητος καὶ ἐπιτυχίας καὶ καθ' ὅλην τὴν θητείαν αὐτοῦ ἐν τῇ Γενικῇ Γραμματείᾳ τῆς Ἀκαδημίας ἐπ' ἀγαθῷ αὐτῆς.

Εἴθισται ὅπως κατὰ τὴν διαδοχὴν τῆς προεδρίας ὁ ἀποχωρῶν πρόεδρος ἀναγινώσκῃ σύντομον ἔκθεσιν τῶν περιραγμένων κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαικὸν ἔτος. Ἄλλ' ὅμως περὶ τούτων ὀμίλησεν ἐν πάσῃ δυνατῇ πληρότητι ὁ κ. Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὴν τελευταίαν πανηγυρικήν συνεδρίαν τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου, ἐν μέρει δὲ καὶ κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 22 παρελθόντος Ὁκτωβρίου. Ἐπομένως ἡ ἐπανάληψις αὐτῶν, καὶ δὴ ἐν τόσον βραχεῖ χρονικῷ διαστήματι, θὰ ἥτο ἀνιαρὰ περιττολογία, δυναμένη νὰ ἐκπραπῇ καὶ εἰς ἀνεπίτρεπτον περιαντολογίαν. Μόνον ἐπιτρέψατε μοι νὰ ὑπομνήσω, ὅτι κατὰ τὴν πρὸς ἐνὸς ἔτους ἀνάληψιν ὑπ' ἐμοῦ τῆς προεδρίας εἶχον ἐπισημάνει προβλήματά τινα τῆς Ἀκαδημίας, χρῆσοντα ἴδιαιτέρας μερίμνης πρὸς ἀντιμετώπισιν καὶ προώθησιν αὐτῶν πρὸς τὴν εὐκταίαν λύσιν. Ἐκ τούτων ἄλλα μὲν ἀντιμετωπίσθησαν διπλωμάτην ἵκανοποιητικῶς, ἄλλα ὅμως οὐχὶ, διὰ διαφόρους λόγους, τοὺς διποίους δὲν εἴναι τοῦ παρόντος νὰ ἐκθέσω. Ἐκ τῶν μὴ ἐπιλυθέντων ἐν δλῳ ἢ ἐν μέρει προβλημάτων τῆς Ἀκαδημίας περιορίζομαι νὰ ἀναφέρω παραδείγματος χάρου ἐν μόνον, τὸ καὶ σπουδαιότερον, τ.ξ. τὸ τῆς μὴ προκηρύξεως καὶ πληρώσεως — ἐξαιρέσει δύο μόνον — βασικῶν κενῶν ἐδρῶν τῆς Ἀκαδημίας, ὃν τὴν πλήρωσιν ἐπιμόνως εἴχον ζητήσει τότε, φρονῶν ὅτι ἡ Ἀκαδημία δὲν πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ ἀρκουμένη εἰς τὰς τέσσαρας περίπου δεκάδας ἐδρῶν τῆς ληξάσης πρώτης πεντηκονταετίας τῆς ζωῆς αὐτῆς. Ἐφθασε μάλιστα εἰς τὸ σημεῖον, ὥστε αἱ δύο πρῶται τάξεις αὐτῆς νὰ ἔχωσι σήμερον ὀλιγάτερα τακτικὰ μέλη τῶν ὅσων εἴχον ἐν ἀρχῇ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας, δὲν δὲ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν τακτικῶν μελῶν καὶ τῶν τριῶν τάξεων μόλις ὑπερβαίνει σήμερον τὸν ἀρχικὸν τοιοῦτον κατὰ τρία μόνον μέλη. Καὶ ταῦτα ἐν ἐποχῇ ὁραταίς καὶ καταπληκτικῆς ἐπιστημονικῆς ἐξελίξεως καὶ προόδου εἰς δλους τοὺς κλάδους τοῦ ἐπιστητοῦ, καὶ πρὸ πάντων εἰς ἐκείνους τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν.

Μὲ τὰ ὑπάρχοντα λοιπὸν ὀλίγα ταῦτα τακτικὰ μέλη αὐτῆς διερωτᾶται τις πῶς εἴναι δυνατὸν νὰ ἐκπληρώσῃ ἡ Ἀκαδημία τὸν ὑπὸ τοῦ ἰδρυτικοῦ Νόμου τεθέντα

προορισμὸν αὐτῆς, «ὅπως φωτίζῃ καὶ χειραγωγῇ τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας, μελετᾷ καὶ κανονίζῃ τὰ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν γλώσσης, παρασκευάζῃ καὶ συντάσσῃ καὶ δημοσιέψῃ τὴν Γραμματικήν, τὸ Συντακτικὸν καὶ τὰ Λεξικὰ αὐτῆς, ἐρευνᾷ καὶ ἐκδίδῃ ἀκριβῶς τὸν μεγάλονς Ἐλληνας συγγραφεῖς, μελετᾷ καὶ τελειοποιῇ τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν, σπουδάζῃ καὶ ἀποκαλύπτῃ τὴν φύσιν τῆς χώρας, καθοδηγῇ καὶ φωτίζῃ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκμετάλλευσιν τῶν φυσικῶν θησαυρῶν καὶ ἴδιοτήτων αὐτῆς, μελετᾷ καὶ ἐρευνᾷ τὴν Ἐλληνικὴν Ἰστορίαν, νομολογίαν καὶ ἀρχαιολογίαν, συλλέγῃ καὶ σπουδάζῃ τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμα, τὰς διαλέκτους καὶ τὸν γλωσσικὸν θησαυρόν, τὰς παροιμίας, τοὺς μύθους καὶ τὰς παραδόσεις, τὴν δημώδη μουσικὴν καὶ ποίησιν καὶ καθόλου τὰ τοῦ βίου καὶ τῆς λαογραφίας τοῦ Ἐλληνικοῦ λαοῦ, σφρογγατῇ νέα ὅπλα ἀσφαλείας, ἀκμῆς καὶ δόξης τοῦ Κράτους, ἐνθαρρούντη καὶ ζωγονῆ τὰς πνευματικὰς ἀρετὰς τοῦ Ἐθνους, δημιουργῇ καὶ ἀναδεικνύῃ ἀκμαίαν καὶ σελαγίζουσαν νεωτέραν ἐλληνικὴν ἐπιστήμην καὶ ἐν γένει εὖνπηρετῇ καὶ προάγῃ τὰ μεγάλα ἥθικὰ καὶ ὄλικὰ συμφέροντα τοῦ τόπου».

Διὰ ταῦτα ἐπιτρέφατέ μοι κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην τῆς παραδόσεως τῆς προεδρίας στιγμὴν πρῶτον μὲν ὅπως ἐπαναλάβω τὴν ἔκκλησίν μου ἐκείνην περὶ προκρηύξεως καὶ πληρώσεως σταδιακῶς πλειόνων κατὰ τὸ δυνατὸν ἐδρῶν καὶ νὰ εὐχηθῶ ὅπως δὲ ἀναλαμβάνων νέος πρόεδρος εἴναι εὐτυχέστερος ἐμοῦ ἐν τούτῳ, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ ὀλονέν διευρυνομένου ἔργου αὐτῆς· δεύτερον δὲ ὅπως ἐκφράσω συνάμα τὴν λόπην μου, διότι δυστυχῶς δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἐπιλυθῶσι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας μου ἄπαντα τὰ προβλήματα ἐκεῖνα τῆς Ἀκαδημίας, τὰ δποῖα κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτῆς εἶχον δὲν εἶδος ἐπισημάνει.

Ἐν τέλει, ἀπερχόμενος τῆς προεδρίας, διφεύλω νὰ ἐπιτελέσω καὶ τὸ ὕστατον καθῆκόν μου, τ.ἔ. τὸ καθῆκον τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν νέων ἀρχῶν τῆς Ἀκαδημίας. Πράττω τοῦτο λίαν εὐχαρίστως, παραδίδων τὴν προεδρίαν εἰς τὸν ἀγαπητὸν καὶ ἔγκριτον συνάδελφον κ. Περικλῆν Θεοχάρην, εἰς τὸν δποῖον εὑχομαι πλήρη εὐόδωσιν τοῦ ἀναλαμβανομένου ὑπὲρ αὐτοῦ προεδρικοῦ ἔργου, μὲ τὴν συμπαράστασιν τοῦ δραστηρίουν Ἀντιπροέδρου κ. Μενελάου Παλλαντίου. Ἀμφοτέρους τοὺς ἀξιοτίμους τούτους Συναδέλφους παρακαλῶ, δπως καταλάβωσι τὰς θέσεις των ἐν τῷ Προεδρείῳ. Καὶ τώρα ὑπολείπεται νὰ περιβάλω τὸν νέον Πρόεδρον κ. Περικλῆν Θεοχάρην μὲ τὸ μέγα διάσημον τῆς Ἀκαδημίας, συγχαίρων αὐτῷ ἐγκαρδίως καὶ αὖθις εὐχόμενος πλήρη εὐόδωσιν τοῦ ἀναλαμβανομένου δυσχεροῦς προεδρικοῦ ἔργου.